

minum, ut sua te munitione circumtegat et sacerdotii susceptum officium operibus implere concedat.

Scriptum per manum Benedicti, notarii et scrinarii sanctae Romanae ecclesiae, in mense martio, indict. XI.

Bene valete.

Datum XII kal. april. per manum Eustachii, primicerii sanctae sedis apostolicae, imperante nostro domino Carolo, piissimo perpetuo augusto, a Deo coronato, magno et pacifico imperatore, anno tertio pacis eiusdem domini nostri, ind. XI.

38. — 803, 13 agosto. *Carlo Magno conferma al patriarca Fortunato l'immunità per le sue proprietà nel regno.*

FONTI: Arch. Stato, Venezia, cod. Trevisano, c. 16 e 19, n. 12 e 15; cod. marc., latini XIV, 74, c. 279; 77, c. 145; Zanetti lat. 400, c. 65 v.; cod. bibl. naz. Torino, I, IV, 7.

EDIZ.: Mon. Germ. Hist., *Dipl. Karolin.*, I, 269 sg.; Dandolo, *Cronica*, ed. cit., p. 128.

Carolus, serenissimus augustus, a Deo coronatus, magnus et pacificus imperator, romanum gubernans imperium et per misericordiam Dei rex Franchorum et Langobardorum. — Maximum regni nostri in hoc augere credimus munimentum, si petitionibus sacerdotum vel servorum Dei, quae nostris auribus fuerint prolatae, libenter annuamus et eas in Dei nomine ad effectum perducamus. Igitur notum sit omnibus fidelibus nostris praesentibus et futuris, qualiter vir venerabilis Fortunatus, Gradensis patriarcha, sedis Sancti Marci evangelistae et Sancti Hermacorae episcopus, serenitati nostrae petiit, ut tale beneficium circa memoratam sanctam ecclesiam ex nostra indulgentia concedere et confirmare deberemus, quatenus sub immunitatis nomine tam ipse quam sacerdotes et reliqui nec non servi et coloni, qui in terris suis

dicet, sed ille ad hoc officium perducatur, quem morum gravitas commendat et actio, ne (quod non credimus), si fieri tale aliquid senserimus. canonica illud (ut dignum est) severitate corrigamus.